
Od Redakcji

Studia Theologica Varsaviensia 43/2, 7-9

2005

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OD REDAKCJI

Oddajemy do rąk Czytelnika pierwszy numer pisma, przygotowany po śmierci Papieża Jana Pawła II. Można by szukać racji usprawiedliwiających swoisty niedosyt nauczania papieskiego w naszym półroczniku. Jednak zastanawiając się głębiej nad sensem papieskiego przesłania, można wyprowadzić wniosek, iż prawdziwym Jego pragnieniem było rozbudzenie w człowieku swoistego dynamizmu teologicznego, który w języku poezji wyraził przed wielu laty w następujących słowach: *Szukam dla całej historii Twojego Ciała, szukam Twojej głębi*. Wydaje się zatem, że największym hołdem złożonym Papieżowi, będzie podjęcie owego trudu poszukiwania *Ciała i głębi* Boga, będącego istotą refleksji teologicznej.

Nie sposób jednak pominąć milczeniem faktu odejścia Jana Pawła II. W takim też duchu wprowadzeniem do niniejszego numeru uczyniono tekst Pawła Bortkiewicza TChr, będący refleksją nad postacią Papieża jako znakomitego nauczyciela myślenia i świadka prawdy. Autor koncentruje się przede wszystkim na dwóch zagadnieniach – kryzysie kultury i tajemnicy Boga, pokazując jednocześnie, jak nauczanie Papieża zostało przypieczętowane autentyzmem świadectwa jego życia.

W partię artykułów wprowadza tekst poświęcony myśli Teilharda de Chardina i jego wizji intelektualnego apostołatu jezuitów. Autor przedstawia tło historyczne i proces rodzenia się tej idei, a także jej główne założenia, które pozostają wciąż aktualne (Józef Kulisz SJ). Kolejny tekst ma charakter mariologiczny i przypomina próby doprowadzenia przez przedstawicieli Vox Mariae Mediatrici do ogłoszenia dogmatu o Maryi Współodkupicielce. Autor dokonuje krytycznej oceny argumentów prezentowanych przez zwolenników tego nowego dogmatu, konfrontując je z doktryną Soboru Watykańskiego II i nauczaniem Jana Pawła II (Bogu-

sław Kochaniewicz OP). W kolejnym artykule sięgnięto po komentarz św. Hieronima do „Małej Apokalipsy” proroka Izajasza. Autorka analizuje materiał pod kątem zawartych tam elementów demonologii, które bardzo sugestywnie wpłynęły na wyobraźnię chrześcijan (Emilia Gutowska). Zjawisko *déplacement* jako wyzwanie dla współczesnej teologii, stało się problemem kolejnego artykułu proponowanego w niniejszym numerze STV. Przedstawiając różnicę pomiędzy teologią kościelną a myślą teologów nie reprezentujących żadnego Kościoła, autor sięga do uwarunkowań historycznych powstania tego zjawiska. Ukazuje także teologię posthermeneutyczną w kontekście zjawiska *déplacement*, aby na koniec wyrazić swoje sugestie przewyciężenia omawianego problemu (ks. Andrzej Perzyński). Cierpienie i śmierć są nieodłącznymi elementami kondycji człowieka. Jednocześnie budzą wiele pytań i emocji. Autor następnego artykułu podejmuje próbę ukazania chrześcijańskiego etosu tych dwóch rzeczywistości, które nabierają sensu dopiero po wpisaniu ich w zbawczy krzyż Chrystusa (ks. Józef Zabiełski). Człowiek przeżywa swoją egzystencję w konkretnym kontekście społecznym, politycznym i kulturowym. Pytanie o antropologię „nowego porządku światowego” stawia autor kolejnego tekstu (Jarosław A. Sobkowiak MIC). Partię artykułów zamyka artykuł poświęcony terapeutycznemu kierunkowi w katechetyce specjalnej (Elżbieta Dziwosz).

W grupie materiałów i sprawozdań znalazły się teksty z różnych dyscyplin teologicznych. Otwiera ją tematyka biblijna. Ks. Bogdan W. Matysiak, nawiązując do „Drabiny Jakubowej”, ukazuje wspólne motywy o charakterze religijnym, występujące w monoteistycznym świecie Biblii i politeistycznej Mezopotamii, pokazujące ich kulturowe związki. Na szczególną uwagę zasługuje tekst Tomasa Pawlikowskiego, w którym ukazano problem demokracji na tle nauki społecznej Ojców Kościoła i św. Tomasza z Akwinu. Przedstawione przez nich zagadnienie władzy, w znacznej mierze wpłynęło na kształtowanie się doktryny społecznej Kościoła. Człowieka można rozpatrywać wieloaspektowo. Jednym z istotnych aspektów jest aspekt religijno-moralny. Kondycji człowieka w tym właśnie wymiarze, popartej badaniami ks. Janusza Mariańskiego poświęcony jest kolejny materiał (Dorota Sobocińska). Paweł Szuppe prezentuje materiał z dziedziny misjologii. Jest to interesujące przedstawienie specyfiki kultu wudu praktykowanego głównie na Haiti.

Partię recenzji otwiera tematyka biblijna, a ściślej mówiąc, szczegółowe omówienie komentarza do Ewangelii wg św. Mateusza autorstwa ks. Antoniego Paciorka (ks. Jan Ł a c h). Dzieło to zapoczątkowuje serię *Nowego Komentarza Biblijnego* w Polsce. Kolejna recenzja dotyczy książki poświęconej relacjom, jakie zachodzą pomiędzy religiami a naukami przyrodniczymi (ks. Andrzej Dańc z a k). Miłość w ujęciu św. Tomasza z Akwinu jest tematem kolejnej, proponowanej w niniejszym numerze recenzji (Jacek Salij OP). Problematyka moralna znajduje odzwierciedlenie w kolejnym omówieniu. Dotyczy ono zagadnień bioetycznych (Marian Graczyk SDB). Pytanie o fundamenty moralności jest szczególnym obszarem zainteresowań teologii moralnej. Dość kontrowersyjna pozycja w tym względzie stała się przedmiotem kolejnego omówienia. Przeciwwagę do wcześniejszej książki stanowi omówienie wydanych drukiem konferencji, jakie zostały wygłoszone w czasie Wielkiego Postu w paryskiej katedrze Notre-Dame. Temat jest szczególny, gdyż dotyczy relacji wiary chrześcijańskiej do kultury współczesnej (Jarosław A. Sobkowiak MIC).

Kronika Wydziału Teologicznego zamyka niniejszy numer pisma (ks. Ryszard Czekałski).